

राष्ट्रीय कृषि विकास योजना अंतर्गत अंडीपुंज
निर्मितीकरीता कोल्ड स्टोरेज उभारणीकरीता
प्रशासकीय मान्यता देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: राकृयो-१०१३ /प्र.क्र.१ /रेशीम कक्ष
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक: २० मे, २०१३

वाचा —

- १) शासन निर्णय क्रमांक: कृषि व पदूम विभाग क्र.राकृवियो-२०११/प्र.क्र.६६/राकृवियोकक्ष, दि. ६ सप्टेंबर, २०११.
- २) शासन निर्णय क्रमांक: क्र. रेशीम- १०११ /प्र.क्र.१४७/ रेशीम कक्ष, दि २६ सप्टेंबर , २०११.
- ३) संचालक, रेशीम, नागपूर यांचे पत्र क्र. रेशीम/कार्या-८/कोल्डस्टोरेज/खरेदी प्रस्ताव/१२/१२२२५, दि. १९ डिसेंबर, २०१२.
- ४) संचालक, रेशीम, नागपूर यांचे पत्र क्र. रेशीम/कार्या-८ / कोल्डस्टोरेज/खरेदी प्रस्ताव/१२/१२४४१, दि. ०७ जानेवारी, २०१३.

प्रस्तावना —

अंडीपुंज निर्मिती केंद्र, गडहिंगलज जि.कोल्हापूर येथे अंडीपुंजाची निर्मिती करण्यात येत असून राज्यातील शासकिय ग्रेणेज व केंद्रीय रेशीम मंडळाच्या अंडीपुंज निर्मिती केंद्रातुन रेशीम शेतकर्यांना सी.बी व बी.व्ही या जातीच्या अंडीपुंजाचा पुरवठा केला जातो. बाराव्या पंचवार्षिक योजनेमध्ये सध्याचे तुती लागवड क्षेत्रात चार ते पाच पटीने वाढ करण्याचे प्रस्तावित केले असून त्यासाठी मोठया प्रमाणात अंडीपुंजाची आवश्यकता भासणार आहे. त्यामध्ये बी.व्ही या जातीच्या अंडीपुंजाचा पुरवठा मोठया

प्रमाणात करण्याचे निश्चित केले आहे. बी.व्ही अंडीपुंजाची निर्मिती मोठया प्रमाणात करावयाची झाल्यास शीतगृहाची सुविधा असणे आवश्यक आहे. तथापि शासनाच्या या अंडीपुंज केंद्राची क्षमता असूनही शीतगृहाची सुविधा निकामी झाल्यामुळे बी.व्ही अंडीपुंजाचे उत्पादन घेता येत नाही. त्यामुळे बी.व्ही अंडीपुंज इतर ओतांकडून मागविण्यात येते.

राज्यात सध्या शासकीय अंडीपुंज निर्मिती केंद्र, गडहिंगलज या केंद्राची क्षमता १५.०० लाख इतकी आहे. बी.व्ही अंडीपुंजाच्या मात्रात वाढ करण्याचे निश्चित केले असल्यामुळे शीतगृहाची उभारणी करणे आवश्यक आहे. त्यामुळे शीत सुप्तावस्था वेळापत्रक (हायबरनेशन शेडयुल), परिरक्षण (प्रिझरव्हेशन) इ. तांत्रिक बाबीची पुर्तता करणे सोईस्कर होवून पायाभूत सुविधा निर्माण होईल. यामुळे या शासकीय केंद्रावर १.५० ते २.०० लाख बी.व्ही.अंडीपुंज परिरक्षण (प्रिझरव्ह) करून ठेवण्याची क्षमता उपलब्ध होईल. यासाठी या केंद्राची क्षमता वाढावी म्हणून राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेअंतर्गत शीतगृह (कोल्ड स्टोरेज) खरेदीचा प्रस्ताव संचालक (रेशीम) यंच्या संदर्भीय पत्र क्र.४ अन्वये प्राप्त झाला आहे. या प्रस्तावानुसार ५ शीतगृह (कोल्ड स्टोरेज) व त्यासाठी आवश्यक विद्युत जोडणी करणे आवश्यक आहे. या कोल्ड स्टोरेजचे उभारणीकरीता या क्षेत्रात काम करीत असलेल्या कंपनीच्या तंत्रज्ञानी पहाणी केली असून त्याच्या विनिर्देशानुसार (Specification) साईज क्र.१- १०४.५" लांबी X १०४.५" रुंदी X १०२" उंची असे ४ नग रु.४.८५ लाख प्रती युनीटप्रमाणे तसेच साईज क्र.२- ११६" इंच लांबी X ११६" रुंदी X १०२" उंची असे १ नग रु.५.२० लाख प्रती युनीटप्रमाणे एकूण ५ कोल्ड स्टोरेजकरीता रु.२४.६० लाख व या युनीटच्या विद्युत कामकाजाकरीता संबंधित जिल्हयातील सा.बा. विद्युत उपविभाग यांच्या अंदाजपत्रकानुसार रु.२.२० लाख असा एकूण रु.२६.८० लाख इतका खर्च अपेक्षित असल्याचे संचालक (रेशीम) यांनी प्रस्तावित केले आहे. संचालक (रेशीम) यांची सादर केलेल्या शीतगृहाच्या प्रस्तावास राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेतून निधी उपलब्ध करून देण्याची विनंती कृषि व पदुम विभागास करण्यात आली होती. त्यास अनुसरून सदर कोल्ड स्टोरेज व त्या अनुषंगाने येणा-या रु.२६.८० लाख खर्चास राष्ट्रीय कृषि विकास कार्यक्रमतंर्गत आतापर्यंत उपलब्ध

असलेल्या तरतुदीतून उच्चस्तरीय प्रकल्प समितीच्या कार्योत्तर मंजूरीच्या अधिन राहून कृषि विभागाने मंजूरी दिलेली आहे. या मंजूरीच्या अनुषंगाने ५ कोल्ड स्टोरेज व त्यासाठी आवश्यक विद्युतीकरणाच्या कामासाठी रु.२६.८० लाख इतक्या रकमेचे अंदाजपत्रकास प्रशासकिय मंजूरी देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय—

राज्यातील रेशीम शेतकऱ्यांना बी.व्ही अंडीपुंजाचा पुरवठा वेळेत व पुर्ण मात्रामध्ये व्हावा म्हणून अंडीपूंज निर्माती केंद्राची क्षमता वाढविण्याबरोबर शीतगृहाचे बळकटीकरण करणे आवश्यक आहे. या केंद्रावरील ५ शीतगृह (कोल्ड स्टोरेज) व त्याकरीता विद्युत जोडणीकरीता येणारा खर्च आतापर्यंत राष्ट्रीय कृषि विकास योजना अंतर्गत उपलब्ध असलेल्या तरतुदीतून भागविण्यास शासन मंजूरी देत आहे. या शीतगृहाचे (कोल्ड स्टोरेज) बळकटीकरण व विद्युत खर्चाचा तपशिल खालीलप्रमाणे आहे:-

(रक्कम रुपये लाखात)

अ.क्र.	कामाचे नांव	कोल्ड स्टोरेज संख्या	प्रति युनीट खर्च	एकूण अंदाजपत्रकीय रक्कम
१.	साईंज क्र.१ १०४.५" लांबी X १०४.५" रुंदी X १०२" उंची	०४	४.८५	१९.४०
२.	साईंज क्र.२ ११६" इंच लांबी X ११६" रुंदी X १०२" उंची	०१	५.२०	५.२०
	एकूण	०५		२४.६०

सदरहु कोल्ड स्टोरेज युनीट खरेदीसाठी रु.२४.६० लाख /- तसेच या कोल्ड स्टोरेजच्या विद्युतीकरणाकरीता रु.२.२० लाख असे एकूण रु.२६.८० (रुपये सव्वीस लाख ऐंशी हजार फक्त)

एवढया रक्कमेच्या ढोबळ अंदाजपत्रक व आराखडे यांना खालील अटीच्या अधिन राहून प्रशासकीय मंजूरी देण्यात येत आहे.

- १) प्रस्तुत शीतगृह (कोल्ड स्टोरेज) खरेदी खुल्या स्पर्धात्मक निविदा पद्धतीने करण्यात यावी.
- २) सदर शीतगृह (कोल्ड स्टोरेज) युनीट खरेदी करताना विहित शासकिय कार्यप्रणालीचा उपयोग करण्यात यावा.
- ३) शीतगृहाचे विनिर्देश (Specification) नमूना अदांजपत्रकात नमूद केल्याप्रमाणेच राहतील याची दक्षता संचालक (रेशीम) यांनी घ्यावी.
- ४) या कोल्ड स्टोरेजची यशस्वी उभारणी विहित मुदतीत पुर्ण करण्याची जबाबदारी संचालक (रेशीम) यांची राहील.
- ५) कोल्ड स्टोरेज उभारणी केलेल्या पुरवठाधारकळून/ कंपनीकळून ऑनसाईट देखभाल करार व वारंटीचा कालावधी निश्चित करून घेणे आवश्यक राहील.
- ६) एखाद्या घटकाकरीता मंजूर निधीपेक्षा अधिकचा खर्च अथवा एखादा अधिकचा घटक घ्यावयाचा झाल्यास त्याचा खर्च सक्षम प्राधिकाऱ्यांच्या परवानगीने विहित पद्धतीने करावा.
- ७) कोल्ड कोल्ड स्टोरेज उभारणीनंतर व्यवस्थापन व त्या अनुषंगाने येणा-या खर्चाची तरतूद इतर योजनेतून करण्याची जबाबदारी संचालक (रेशीम) यांची राहील.
- ८) या कामकाजाकरीता उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या निधीचा विनियोग विहित कालावधीत होईल याची दक्षता संचालक (रेशीम) यांनी घ्यावी तसेच निधीचे विनियोग प्रमाणपत्र तात्काळ शासनास सादर करावे.

९) नवीन यंत्रणा कार्यान्वीत झाल्यानंतर जुन्या / नादुरुस्त यंत्रणेचे निर्लेखन विहित कार्यपद्धतीने करावे.

सदर शासन निर्णय कृषि विभाग यांचे दिनांक २६.०३.२०१३ अन्वये मिळालेल्या सहमतीनुसार तसेच शासन निर्णय वित्त विभाग क्र. विअप्र-१००८/प्र.क्र.७०/२००८, विनिमय दिनांक १५ मे, २००९ अन्वये वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका, १९७८ भाग पहिला, उपविभाग पाच दोन मधील मधील अनुक्रमांक ४५ नियम क्र. १६९ अन्वये करण्यात आलेल्या सुधारणानुसार प्रशासकीय विभागांना प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारान्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१३०५२०१५५४३१६२०२ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(वि.रा.ठाकूर)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. महालेखापाल, महाराष्ट्र-१(लेखा व अनुज्ञेयता/ऑडीट), मुंबई.
२. महालेखापाल, महाराष्ट्र-२(लेखा व अनुज्ञेयता/ऑडीट), नागपुर.
३. वरिष्ठ उप महालेखापाल (पडताळणी), बाह्य लेखापरिक्षा विभाग (नागरी), मुंबई
४. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
५. निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई

६. अपर मुख्य सचिव (कृषि) मंत्रालय, मुंबई-३२.
७. सचिव, (बांधकाम) सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
८. उपसचिव (कृषि) तथा सदस्य सचिव, राष्ट्रीय कृषि विकास योजना कक्ष, कृषि व पद्म, मंत्रालय, मुंबई.
९. मुख्य अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, पुणे
१०. कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, (विद्युत) कोल्हापूर.
११. संचालक, रेशीम संचालनालय, नागपूर.
१२. सहाय्यक संचालक, प्रादेशीक रेशीम कार्यालय, पुणे
१३. रेशीम विकास अधिकारी श्रेणी-२, अंडीपुज निर्मिती केंद्र, गडहिंगलज जि.कोल्हापूर .
१४. निवड नस्ती.